

KIRJAINVENTAARIO

Kirjan nimi	Millaisia samaistumisen kohteita ja esikuvia kirjasta löytyy ryhmän lapsille?	Löytyykö kirjasta esimerkiksi sukupuoleen, etnisyyteen tai toimintakykyyn liittyviä stereotyyppioita?	Muita huomiota

Käykää lomakkeen avulla läpi kirjoja, jotka ovat käytössä ryhmässä. Kiinnittäkää huomiota siihen, millaisia kirjojen hahmot ovat ja löytyykö kirjoista samastumisen kohteita tai haitallisia stereotyyppioita. Kirjaamisen jälkeen keskustelkaa havainnoistanne yhdessä. Olitteko kiinnittäneet aiemmin huomiota kirjaamiinne asioihin, tuliko jokin yllätyksenä? Pidättekö kirjojen hahmoja hyvinä samaistumiskohteina lapsille? Löytyikö hyllystä sellaisia kirjoja, joiden maailmankuva on vanhentunut ja joita et mielellään enää lukisi lapsille?

Kysymyksiä havainnoinnin avuksi

- * Millaisia hahmoja kirjoista löytyy? Rikkovatko hahmot esimerkiksi sukupuoleen liittyviä stereotyyppioita pukeutumisellaan, käyttäytymisellään, tunteidenilmaisutavoillaan tai ammanteillaan?
- * Käytetäänkö kirjoissa epäasiallista tai halventavaa kieltä eri ihmisryhmistä?
- * Löytyykö kirjoista sukupuolivähemmistöön kuuluvia hahmoja? Entä vammaisia hahmoja? Mustia ja ruskeita hahmoja?
- * Käsitelläänkö kirjoissa ihmisten moninaisuutta erojen ja erilaisuuden kautta? Kuvataanko vähemmistöön kuuluvat hahmot muista poikkeavien ominaisuuksien kautta vai ovatko he kokonaisia hahmoja kaikkine piirteineen?
- * Millaista kuvaa lastenkirjallisuus piirtää luonnosta ja eläimistä? Pidetäänkö joitakin eläimiä arvokkaampina kuin toisia? Millaista suhdetta luontoon ja eläimiin kirjat opettavat lapsille?
- * Esittävätkö eläinhahmot tiettyä sukupuolta? Mistä tiedän sen?
- * Kenelle ryhmän lapsista löytyy eniten roolimalleja ja samastumisen mahdollisuuksia? Entä kenelle vähiten?